

© Copyright 2011 Uitgeverij Lambo bv, Arnhem

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, digitaal, door fotokopieën of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Het beeld domineert de natuur in de massacultuur

Het veredelen van planten- of dierenrassen gebeurt al eeuwen. De kweker of fokker probeert een nieuw ras te krijgen met de best denkbare eigenschappen. De nazi's deden dat ook met mensen. Ze maakten onderscheid tussen de Übermensch en de Untermensch. De untermenschen waren op de eerste plaats joden, negers en roma-zigeuners, en die moesten volgens de nazi's worden uitgeroeid. De Übermensen waren de Duitsers zelf: atletisch, groot en blond. Klinkend voorbeeld hiervan is Hitler die weigert Jesse Owens, een Amerikaanse zwarte atleet, te feliciteren met zijn overwinningen op de Olympische Spelen van 1936 in Berlijn, de hoofdstad van de nazi's. Om hun 'übermenschliche' ras te verbeteren, organiseerden de nazi's een programma om Duitse soldaten te laten trouwen met blonde vrouwen. Scandinavische vrouwen waren daarbij favoriet omdat die vaak voldeden aan het nazi-ideaal. Abbazangeres Agneta is bijvoorbeeld de dochter van een Duitse soldaat en een Noorse moeder. Bij de nazi's moest moeder natuur de ideale schoonheid voortbrengen.

In de welvarende consumptie maatschappij wordt het ideaalbeeld niet meer bepaald door de natuur, maar door gefotoshopte afbeeldingen uit glossy's. Dagelijks worden we bedolven onder een lawine van beelden op tv, internet, bladen en tijdschriften. Van die beelden gaat een heel dwingende invloed uit: de foto van het strand, de camping, de nieuwe spijkerbroek, de schoenen, auto of keuken wordt de maatstaf waaraan die dingen moeten voldoen.

En al die foto's zijn gemanipuleerd. Die benadering geldt niet alleen voor dingen, maar voor ook voor ons uiterlijk. Iedereen krijgt daarmee te maken. Vele westerse jongeren zaten in de stoel bij de orthodontist om het gebit te laten controleren en corrigeren. Orthodontie heeft nog een duidelijke relatie met een goed functionerend gebit, maar in rijke Amerikaanse en Braziliaanse gezinnen is het gewoon om met je verjaardag een borstvergroting cadeau te krijgen. Michael Jackson heeft in de jaren tachtig en negentig zo ongeveer alles aan zijn gezicht laten veranderen wat mogelijk was. Niet allen zijn gezicht ging herhaaldelijk onder het mes van de plastisch chirurg, ook liet hij zijn huidskleur veranderen. Daarbij liep hij vooruit op een nieuwe trend, die van de extreme Make-Over. Als je niet tevreden bent over oren, neus, mond, ogen of hoe dik je bent, dan kan je dat aan laten passen. Dat kost wel een paar centen, maar je komt als herboren thuis. Voor mensen die zich dergelijke ingrepen financieel niet kunnen permitteren, zijn er tv-programma's die dat betalen. Voorwaarde is wel dat de camera meekijkt en alles uitgezonden wordt. Maar dat hebben de gelukkigen er graag voor over, want ze worden eindelijk diegene ze altijd al hadden willen zijn.

